

Icones

Edita / AC Falla Penya El Mocador
Coordinació / Hugo Morte i Rosa Benet
Disseny i portada / Yogur de Fresa
Impressió / La Imprenta
Vídeo pedagògic / Raquel Cambralla
Llibret digital / fallaelmocador.org/llibrets/
Depòsit legal / V-214-2011

El llibre ha participat en la convocatòria dels premis de la Generalitat per a la promoció de l'ús del valencià de l'any 2022.

La nostra llengua ha estat revisada i estimada pel Gabinet de Promoció del Valencià de l'Ajuntament de Sagunt. @avivasagunt (AVIVA Sagunt).

L'AC Falla Penya El Mocador és orgullós membre fundador de la Federació de les Lletres Falleres i la Federació I+E, Innovadores i Experimentals.

La xicalla

Maria Morte Gaspar
Luz Morte Lluesma
Paula Soriano Muñoz
Paola Catalá Camarena
Aitana Morte Langarán
Alejandro Ríos Soto
Marta Gracia Ríos Soto
Óscar Tierno Romero
Julia Morte LLuesma
Sofia Espuig Caballero
Marta Morte Gaspar
Alba Aranda Catalá
Eva Aranda Catalá
Triana Fito Cañada
Lucía Ferrara Gallego
Joan Ferrara Gallego
Sara Felipe Gallego
Baltasar Soriano Muñoz
Aitana Beltrán Caballero
Candela Beltrán Caballero
Sergio Espuig Caballero
Maria Platero Benet

Guia didàctica: disseny gràfic per a infants

Rosa Benet

AC Falla Penya El Mocador

Cronologia del disseny gràfic

10000 aC Primers pictogrames i representacions comunicatives en pintures rupestres.

105 dC A la Xina s'inventa el paper.

1438 dC Invenció de la impremta.
Es realitzen les primeres impressions amb caràcters mòbils i naix la literatura de canya i cordill.

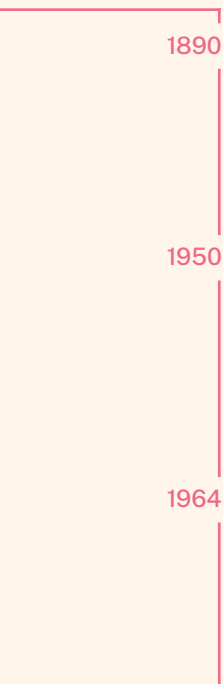
1400 dC Es creen els primers logotips.

1722 dC Es desenvolupa la primera font tipogràfica.

1816 dC El primer tipus de lletra *Sans-Serif* fa una entrada com a una línia d'un llibre.

1824 dC Augmenten les edicions de les publicacions fent més presents els dissenys publicitaris.

1890 dC

El moviment *Art Nouveau* comença i canvia el disseny per sempre, donant pas a dissenys més moderns a principis del segle XX (Bauhaus s'obri a 1919) i estils de la cultura pop a mitjans del segle XX.

1950 dC

La revolució digital. L'evolució de la tecnologia, amb l'aparició dels ordinadors i Internet, creen noves eines per als dissenyadors. A mitjans dels anys noranta, quan el comerç per internet creix, provoca l'aparició del disseny web.

1964 dC

Quan la societat de consum estava en plena expansió al dissenyador Ken Garland va publicar a *The Guardian* un manifest que reflexionava sobre el paper dels dissenyadors en la societat: *First Things First*.

2022 dC

Icones. Falla d'Infants El Mocador dedicada a icones del disseny valencià.

10000 aC.

Primers pictogrames
i representacions
comunicatives
en pintures rupestres.

Els pictogrames són
imatges molt senzilles
sense text que
les acompanyen
perquè es puguin
entendre i ha de poder
explicar-se per sí sol,
ja que s'han de poder
interpretar a primera
vista. A l'any 10000
aC, ja s'utilitzaven
els pictogrames per
a comunicar-se.

Saps què signifiquen
els següents
pictogrames?

105 dC.

A la Xina s'inventa el paper.

Per la seua banda, el paper,

creat pels xinesos

l'any 105 d.C és una

làmina constituïda

per cel·lulosa

i altres substàncies.

La cel·lulosa utilitzada

per a la fabricació

de paper s'obté

de la fusta, de fibres

vegetals i del paper
recuperat. Si vols
saber més sobre
la composició
i fabricació de paper,
consulta Viquipèdia.

Com et pots imaginar,
existeixen diferents
tipus de paper.

Recull diferents tipus
de paper a casa,
i diferencia el seu
gruixut, la suavitat,
el gramatge (si és més
fort o més lleuger).

Quin paper faries
servir per imprimir el
llibret de la teua falla?

1438 dC.

Invenció de la impremta.

Es realitzen les primeres
impressions amb
caràcters mòbils
i naix la literatura
de canya i cordill.

Fins a l'aparició
de la impremta,
els coneixements
es transmetien
mitjançant manuscrits.
És a dir, les còpies
es feien a mà
habitualment per
monjos (avui seria
inconcebible).
Amb la invenció
de la impremta
el procés de copiatge
es va accelerar
i en qüestió

de poquets anys,
els escrits arribaven
a més persones
podent difondre
coneixements més
ràpidament.

Amb l'aparició de la
impremta, pocs anys
després, naix la
literatura de canya
i cordill, on es
contaven romanços
populars, contes,
malifetes de lladres
i bandolers, auques,
quaderns de
matemàtiques i molts
altres relats. Estava
format per fulls o fulls
plegats en quatre.
Se li anomena
d'aquesta manera,

perquè els botiguers
estenien la seua
mercaderia en un pany
de paret subjectant-la
amb canyes damunt
de cordills estesos.
València, va ser
la ciutat més dinàmica
en especialitzar
a les impremtes
en aquest gènere.

Enguany al Mocador, li hem
fet una picadeta d'ull
a la literatura de canya
i cordill, amb tallers
organitzats per la
dissenyadora Reyes Pe
per a la creació
d'un llibret que
segons conta
l'autora, recupera
la literatura de canya

i cordill del passat amb
un disseny del present
per la similitud amb
el format, el cosit
lateral i el sobrant fil
per a ser penjat.

Podeu veure el llibret
i el taller als següents
enllaços de QR.

Llibre

Taller

Crear, imaginar, transmetre,
comunicar, expressar,
i altres verbs amb el mateix
significat, defineixen
l'acció de dissenyar.
Si particularitzem
al disseny gràfic, podem dir
que consisteix en crear
i transmetre missatges
a través d'imatges.

El disseny gràfic, igual que
les matemàtiques,
forma part de les
nostres vides.
Està per tot arreu.
Dins del disseny
gràfic podem trobar
diferents modalitats:

- Disseny web
- Disseny gràfic publicitari
- Cartellisme
- Animació digital

El món del disseny gràfic
és un món encisador,
ple d'oportunitats
i on la creativitat
juga un paper molt
important. Per tant,
vos hem preparat
aquesta guia didàctica
amb algunes activitats
sobre disseny gràfic.

Material necessari
per a crear els vostres
dissenys:

- Un grapat de fulls
en blanc per dibuixar
- Llapissera
- Pintures de colors
- Ordinador (opcional)
- Molta imaginació
- Infinita creativitat

Finals de 1400 dC.

Es creen els primers logotips.

Segons la Viquipèdia,
un logotip, és un signe
gràfic, distintiu
o emblema utilitzat
per entitats.

Per exemple: podem
dir que el logotip
de les falles és
el seu escut,
que les identifica
i facilita que
les reconeguem més
ràpidament.

Exemples de logotips

Crea el teu logotip.

Doncs, ara que sabem què és
un logotip, imagineu
que vos telefona
la presidència
de la Falla Penya
el Mocador, i vos
diu que necessita
actualitzar l'escut
de la falla fent servir
la vostra creativitat.
Agafa un full
i dissenya el logotip
de la teua falla.

1722 dC.

Es desenvolupa
la primera font tipogràfica.

En disseny gràfic,
i particularment
en tipografia,
una font tipogràfica
és un conjunt complet
de lletres, signes
i blancs tipogràfics
en una mida i d'un estil
concrets.

Les lletres poden expressar
idees i sentiments.
Hi ha més grosses
i d'altres més
lleugeres,
amb serifa o sense.
Segons el missatge
a transmetre, farem
servir una família
o d'altra.

Podem descarregar fonts
gratuïtament a:

→ fonts.google.com

→ dafont.com

Les fonts tipogràfiques per
al disseny gràfic són
tot un món. A la web
hi ha molts recursos
per si esteu més
interessats.

1816 dC.

El primer tipus de lletra
Sans-Serif fa una entrada
com a una línia d'un llibre.

Podeu veure la diferència
entre una font Serif
i una Sans Serif?

Sans Serif

Serif

Crea la teua pròpia font tipogràfica.

Agafa un full i ompli el teu cap de creativitat per crear la teua pròpia font tipogràfica. Escriu FALLA PENYA EL MOCADOR fent servir la teua font (si ets d'altra falla, pots escriure el nom de la teua falla). Si tens dubtes o vols inspirar-te en fonts originals, pots consultar *Pinterest* de Kellie Smith.

Serif o Sans Serif.

Fixa't en els rètols del carrer. Identifica cinc tipografies *Serif* i cinc *Sans Serif*.

1824 dC.

Augmenten les edicions
de les publicacions
fent més presents
els dissenys publicitaris.

Per definició, el cartellisme
és l'especialitat
en disseny gràfic
que consisteix
en la realització
de cartells.

Com fer un bon cartell
publicitari?

→ **La idea** representa allò
que volem transmetre
en el nostre cartell. Hem
de pensar, què volem
transmetre i com ho
volem transmetre.

- **Creació d'un esbós.**
En aquest esbós podeu plasmar la vostra creativitat, els elements que compondran el cartell, els textos que explicaran la informació que voleu transmetre i els colors.
- **Graelles per ordenar els elements del cartell.**
Les graelles són dividir el nostre espai en blanc en subespais. Ens ajuden a compondre i equilibrar visualment el cartell, respectant els marges i els espais.

Exemples de cartells. Ibán Ramón 2016

- **Elements del cartell.**
Una vegada tenim l'esbós i les graelles, és hora de començar a crear els elements que compondran el cartell: il·lustracions, fotografies, textos... i amb l'ajuda de les graelles podem organitzar els nostres elements en el cartell.
- **Publicació del cartell.**
Quan ja tenim el cartell fet, és hora de publicar-lo en les diferents xarxes socials o imprimint-lo.

Crea el teu propi cartell.

La presidència de la Falla

Penya el Mocador

ens demana

que realitzem un

cartell amb el lema

«Fem falla, fem

Mocador». Si ets

d'altra comissió,

pots utilitzar el nom

de la teua falla.

Enumera les idees que et

sorgeixen per a fer

el cartell i queda't

en la que més t'agrada.

Escull els elements gràfics

que compondran

el cartell.

Fes la graella per a distribuir

els elements gràfics.

Compon el cartell fent servir

la teua creativitat.

1890 dC.

El moviment *Art Nouveau*
comença i canvia
el disseny per sempre,
donant pas a dissenys més
moderns a principis del segle
XX (Bauhaus s'obri a 1919)
i estils de la cultura pop
a mitjans del segle XX.

1950 dC.

La revolució digital.

L'evolució de la tecnologia,
amb l'aparició dels
ordinadors i Internet
avança el disseny
gràfic, creant
noves eines per
als dissenyadors.
A mitjans dels anys
noranta, quan
el comerç per
internet creix,
provoca l'aparició
del disseny web.

M'AGRADA, PERÒ ÉS
QUE HE PENSAT...

PER QUÈÈÈÈÈÈÈÈÈÈ
ÈÈÈÈÈÈÈÈÈÈ????!!!!

QUINA ETIQUETA
MÉS BONICA.
ABELLEIX RENTAR-SE
EL CABELL.

PERÒ TANTA VARIETAT
DE TIPOGRAFIES
EM DESCONCERTA...

30 MINUTS MÉS TARD

QUE FAS
TANTA D'ESTONA
AL BANY?

ESTIC TREBALLANT!!!!!!!

COM ET DEIA...
BLA... BLA...

sí, sí...

AQUELLA FONT
SEMBLA... MMM...
UNA BODONI, PERÒ
LA SERIFA DE LA R
NO ÉS IGUAL...

ESTÀS ESCOLTANT?

EH... ⌘ + Z*

*COMBINACIÓ DE TECLES PER A DESFER

ESTÀS ESCOLTANT?

EH... ⌘ + Z*

*COMBINACIÓ DE TECLES PER A DESFER

1964 dC.

En un Londres, quan
la societat
de consum estava
en plena expansió
i la publicitat inundava
les grans capitals,
al dissenyador Ken
Garland se li va
ocórrer publicar
en *The Guardian*
un manifest que
reflexionava sobre
el paper dels
dissenyadors
en la societat:
First Things First.

2022 dC. Icones.

Falla d'infants El Mocador,
dedicada a icones
del disseny valencià.

Pots veure l'esbós de la falla
al llibre Explicació
i Relació de la Falla,
i introduir-te més
al món de les icones
del disseny valencià
consultant el QR
que heu vist abans.

A més, visita a la setmana fallera la Falla d'Infants El Mocador 2022, on podràs conèixer una sèrie d'icones del disseny valencià.

Pots identificar les Icones a la Falla? Fes una fotografia amb el mòbil de cadascuna de les icones que pots identificar.

Una vegada identificades, busca en l'apartat QUI ÉS QUI del QR de la pàgina 8 per saber més sobre disseny valencià.

